

SZÁRNYAS SÁRKÁNY HETE

V. Nemzetközi Utcaszínház Fesztivál, Nyírbátor - 1997. július 4-6

Nyírbátornak szerencséje van. Nem csak azért, mert ideköltözött a Szárnyas Sárkány, hanem egyéb okokból is, például azért is, mert a Báthoryak két csodálatos templommal is felékesítették a várost. Bár teljességgel nem zárható ki, hogy ez a két szerencse összefügg egymással. A legelfogódottabb fesztivál-rajongók szerint ugyanis az alapítók már a minorita templom és kolostor helyének kiválasztásakor gondoltak rá, hogy a Szárnyas Sárkány Hetének megfelelő helyszínt teremtsenek. Ezért tette a Báthory család címerébe a szárnyas Sárkányt, továbbá a félezer évet átívelő tervezés tudatosságát bizonyítja még az is, hogy a minorita templom csodálatosan faragott főoltárát Mihály Arkangyal szobra koronázza, s bizony az angyal a sötétség jelképével, azaz egy szárnyas sárkánnyal küzd. Akadnak ugyan kishitű, a kákán is csomót kereső egyedek, akik szerint az a figura ott nem sárkány, hanem szárnyas ördög, de az ilyen szárnyaszegett, fantáziátlan realisták úgysem nagyon érvényesülhetnek ezen a szárnyaló fesztiválon.

A fesztivál előadásai és játéka 7 helyszínen zajlanak: az Amfiteátrumban, a Körsátorban, a Papok réjtjén, a Templom-színpadon, a Templom bejáratában, a Minorita (kolostor) udvaron és a Gyerekszigeten, a kis tó túloldalán. Ehhez kapcsolódik az információ, a fesztivál kocsmá, az íjáspálya és a kollégium, ahol a többség szállása van. Hogy milyen remek helyszínen zajlik a fesztivál, azt abból is sejtethetjük, hogy mindez egy alig kétszáz méteres körön belül van. És a sokféle funkciójú tercken kívül még bőven marad szabad rét a sátorozáshoz. Mintegy 40-50 sátor színesíti a kollégium udvarát és a szigetet. Sokan már hetekkel a fesztivál előtt megérkeznek, fölverik a tanyájukat és próbálják darabjaikat.

Szükség is van a felkészülésre, már csak azért is, mert a városi felvonulást követő nyitó műsort együtt adják elő a különböző csoportok résztvevői. Szarvas jelmezben vonul, legelészik a népes csorda, körülöttük hórihorgas gólyalábakon, nesztelen ólálkodnak a góliátok. Ívben hátrafeszlnek, leskelődnek, tanácskoznak, ordas indulatokkal próbálják bekeríteni a gyanútlan csordát, hogy aztán rájuk rohanjanak. S közben egyetlen cselló feljázó, síró improvizációi fokozzák kedélyünk hullámzását. Peter Schuman amerikai rendező egyszerű helyzetgyakorlata képzetek hosszú sorát váltja ki a farkas és a bárány, a gyilkos és az áldozat, a hatalom és a kiszolgáltatottság örök témájából.

Alig van vége az összes résztvevő áldozati jelenetének, már hömpölyög is a szentpétervári Theater Formai fergeteges, olasz nyelvű drámafolyama. Három helyszínen követik egymást az események, a templom oldalfalánál berendezett valódi színpadot és annak díszleteit csak az intimebb párbeszéd jeleneteknél használják, másik két sík téren csatajelenetek és sárkánykalandok követik egymást, tűzijáték világítja meg az eget az egyik oldalon, darus kocsik tornyából lóg le az egyik szereplő, drótkötélpályán fém sárkány ereszkedik a közönség közé, izzó vasszerkezetek között menekül a hős, s a közönség hatalmas csapatban tódul az egyik helyszínről a másikra, hogy aztán a vastag vízszögként ömlő józanság mindent lehűtsön. Mi ez az Orlando Furioso című fergeteg? Legendasírfütnény? Szomorújáték? Vigjáték? Abszurd történelemzőn? A leginkább vásári bohózat az utolsó véréig. Végtelenül keserű, végtelenül elemmentáris, végtelenül naiv, végtelenül mulatságos, végtelenül középkori.

S az első este csak most kezdődött, még hajnalig pörög a játék, még előttünk a péntek éjszaka, aztán a szombat, aztán a vasárnap. Még messze van a hétfői hajnal, amikor majd lassan elcsendesül a szín. Idén 10 országból negyven együttes és szólista lépett fel.

A nyírbátori Sárkány bevallott célja, hogy visszahelyezze jogaiba az ünnepet. És ez sikerül is. Már a program előtt részt vesz az előkészítésben a város apraja-nagyja, segít a boltos, a tűzoltó és az egyházi ember... S a segítségnek nemcsak milliós nagyságrendje fontos, hanem az, hogy minden rezdülésben érzi az ember a közös akarást, a közös teremtést, a közös izgalmat. Ez az otthon adó, féltő-segítő szellemiség, na meg a valóban kiváló tér az előadásokat is különösen egyedivé és izgalmasabbá teszi.

Ki tudja, hogy van ez? Miből érzi a színházi mesterségben lejáratlanabb néző is, ha a színpalán mögött jókedvű az ügyelő? Az igazi színház egyszeri és egyedi varázslat, amit a közönség is teremt, amire az előkészítésben szorgoskodó berendező is hozzáadott valamit. Ezt tapasztalhatják meg a Szárnyas Sárkány látogatói páratlan intenzitással Nyírbátorban.

Ha a Báthoryak lenézniének, bizonyára dicsérnék magukat, hogy ezt a helyszínt milyen jól kitalálták.

- földiák -

HÍREK

A Közművelődés Nemzetközi Tanácsa közvetlenül az UNESCO V. Felnőttoktatási Világkonferenciáját /Hamburg július 14-18./ követően Budapesten tartja elnökségi ülését 1997. július 20-23. között. A hamburgi konferencia jelentős esemény lesz a világ közművelődési-felnőttoktatási szakemberei számára, hiszen az 1985-ös párizsi IV. Konferencia óta eltelt időszak értékelését és a XXI. Század teendőit, programját próbálja megfogalmazni, s Hamburgban minden kontinensről összesen cca. 2000 szakember vesz részt. A kormányzati és nem-kormányzati szervezetek konferenciáján a Közművelődés Nemzetközi Tanácsa képviseli a legátfogóbb nem-kormányzati szakmai szervezetet. A KNT közvetlenül Hamburg után Budapesten tartja elnökségi ülését, amely számos lehetőséget nyújt arra, hogy a magyar és közép-európai helyzetet megismertessük és magunk is betekintést nyerjünk a nemzetközi szakmai közvélemény nézeteibe, az UNESCO konferencia keretében megfogalmazott jövő elvárásokba, az ott felmerült legfontosabb problémák megközelítésébe és értékelésébe.

*

A Pályakezdő Fiatalok Esély Alapítványa Kézműves és Szolgáltató Szakiskola hatodféléves bocsát ki kézműveseket teljes értékű szakmai bizonyítvánnyal. Munkáik, vizsgacemeik megállják helyüket a legigényesebb használati tárgyak között is, amelyekben az ősi kézműves hagyományok, a Kárpát-medence néprajzi értékei és régi céhes mesterek által őrzött forma és mintakincs elevenedik meg, mely ezáltal új értelmet kap, s helyet kér magának a modern otthonok világában a mai ember életében.

Az iskola magához vonzza azokat a fiatalokat, akik szeretnék ezeket a mesterségeket megőrizni és a mindennapi kultúrában megújítani. Az iskolában a faművesek mestere Szabó Béla, a lakástextil varró és javító mester Kovács Istvánné, kosárfonó mester Nyitrai Erzsébet, varrómunkás mesterek: Najjar Mária, Németh Éva, kézi gépi hímző mester Szuperné Bolus Judit, kovács mesterek: Takács Zoltán, Szombathy Gábor, filmnyomó és kendőfestő mesterek: Fejes Róza és Hajdú Magdolna, szíjgyártó nyerges mester Pánczél Attila, szőnyegszövő mesterek: Landgráf Katalin, Pázmány Judit, fazekas mester Kosarasné Fülöp Brigitta, mézeskalács készítő mester Vágó Edit, könyvkötő mester Farkas Ferencné, bőrtárgykészítő mester Pisztrai Bálint.

Az iskola létrehozója és igazgatója közelmúltban bekövetkezett haláláig Szirmai dr. Kövessi Erzsébet volt.

Az iskola címe: Pályakezdő Fiatalok Esély Alapítványa Kézműves és Szolgáltató Szakiskolája 1201 Budapest, Poltenberg u. 10-12.
Tel: 283-0951, 284-2662.